

Vreme: 06.07.2026 15:45

Medij: politika.rs

Link: <https://www.politika.rs/sr/clanak/768424/ru-mu-ni-ja-ali-i-dru-gi-merkaju-moldaviju>

Autori: Slobodan Samardžija

Teme: Evropska unija i Rusija (odnosi)

Naslov: Rumunija, ali i drugi, "merkaju" Moldaviju

4543

Rumunija, jedna od siromašnijih država u [Evropskoj uniji](#), rešila je da proširi svoju teritoriju. U tom smislu, kao pogodnu žrtvu, izabrala je - Moldaviju, zemlju koja je odvaja od Ukrajine, ali koja predstavlja važan transportni koridor između Istoka i Zapada. Naravno, tu je i Pridnjestrovlje, teritorija koju (vojno) kontroliše Rusija i koja je važno bezbednosno pitanje na kontinentu. Kako su ovih dana preneli mediji, parlament Rumunije je 24. juna tiho odobrio kontroverzni zakon kojim se predlaže ujedinjenje zemlje sa susednom Moldavijom. Decenijama su rumunski nacionalisti zagovarali slogan "Besarabija je Rumunija" - frazu ispisanu na zidovima širom Bukurešta. Ono što je nekada bilo malo više od nacionalističke retorike sada postepeno počinje da dobija pravni okvir. Podsetimo, Moldavija ima veoma važan strateški položaj, uprkos svojoj teritoriji od svega 33.800 kvadratnih kilometara na kojoj živi svega oko 2,5 miliona ljudi. Budući da je neposredni sused sa Ukrajinom, u kojoj se već petu godinu vodi rat, njena pozicija i relativna blizina Crnog mora predstavljaju nemali mamac za Rumuniju, ali i za već pomenutu - Ukrajinu. "Trenutak za akciju vlasti u Bukureštu pokazuje mnogo toga. Rumunija se bori sa sve većim ekonomskim teškoćama i sve većim jazom između svoje političke klase i običnih građana. Umesto da se suoči sa sve mračnijim društvenim i ekonomskim realnostima zemlje, vladajući establišment izgleda želi da odvuče pažnju javnosti nudeći simbolično obećanje istorijske pravde", pišu lokalni mediji. Kako god bilo, teško je i zamisliti da bi pravljenje neke "velike" ili "istorijske" Rumunije moglo da prođe bez posledica. Nema sumnje da bi briselske birokrate jedva dočekale otvaranje novog bojnog fronta prema Moskvi, ali imajući na umu rusko prisustvo u Pridnjestrovlju, takav potez teško da bi naišao na oduševljenje svih članica [EU](#). Posebno onih iz nekadašnjeg Varšavskog pakta. Uz to, bitna činjenica je i to što je Rumunija članica NATO-a, a Moldavija nije. Posledice takvih okolnosti vidimo svakodnevno u Ukrajini. Kako na sve pomenuto reaguju u Moldaviji? U Pridnjestrovlju su, praktično, sve već rekli. Oni i sada funkcionišu kao država za sebe. Imaju vlast nezavisnu od centralne u Kišinjevu, sopstvenu valutu, pasoše... Glavni grad im je Tiraspolj, a odluku da se odvoje od matice doneli su još davne 1990. Ukoliko i dođe do neke gužve, prikloniće se Rusiji. U drugoj pokrajini - Gagauziji - stvari su rešene nešto drugačije, ali i ovde ne kriju da bi, u slučaju ozbiljnije promene u zajedničkoj im državi, imali svoj put. Ovde živi tek 130.000-140.000 ljudi. Poreklom su turkijski narod pretežno pravoslavne vere. Dobili su široku autonomiju još 1994, kao i pravo na sopstvenu skupštinu i izvršnu vlast. I ovde su prevashodno okrenuti Rusiji i nema sumnje da bi u tom smislu i delovali. Nije teško shvatiti šta nadležne u Bukureštu navodi na misli o Moldaviji. Naime, kao i u drugim, ekonomski jačim članicama NATO-a, ovde vladaju bezidejnost i nervoza izazvani ratom u Ukrajini, njegovim posledicama po celu [EU](#), pa i sve jasnijim udaljavanjem iste od vrhovnog zaštitnika - Sjedinjenih Američkih Država. Jasno je da logika kojom se u prošlom veku vodio tzv. Zapad nije primerena današnjim vremenima. Ni na političkom, ni na ekonomskom, ni na bezbednosnom planu. Ali mnogo veći problem je to što nema nikakvih naznaka kako se vratiti na vekovni put uspeha. Objektivno, ni Moldavcima mnogo šta nije jasno. Aktuelni lider Maja Sandu ostvarila je izbornu pobjedu 2024. u velikoj meri zahvaljujući zabrani rada suparničkim partijama i njihovim kandidatima, ali i "iznenadnoj" finansijskoj pomoći Brisela na svega koji dan pred izbore. Pomenuta Maja Sandu i ne krije da želi da uvede zemlju u evropsku porodicu, ali njene namere zasad nemaju dovoljan odjek ni među zemljacima, ni na kontinentu. Ona celu priču o "utapanju Moldavije u Rumuniju" pripisuje ruskim propagandnim

Vreme: 06.07.2026 15:45

Medij: politika.rs

Link: <https://www.politika.rs/sr/clanak/768424/ru-mu-ni-ja-ali-i-dru-gi-merkaju-moldaviju>

Autori: Slobodan Samardžija

Teme: Evropska unija i Rusija (odnosi)

Naslov: Rumunija, ali i drugi, "merkaju" Moldaviju

službama. Možda u Bukureštu računaju da bi tu mogli nešto da "pomognu". Inače, Rumunija je baš žestoko pogođena ekonomskim i političkim nesuglasticama na kontinentu koje je doneo rat u Ukrajini. Ovdašnji industrijski model sveo se na puki rad u korist zapadnih kompanija. Ili kako komentarišu poznavaoi, ova zemlja se, zbog niskih plata, pretvorila u "puku radionicu" firmama iz Francuske, Nemačke... Bez ikakve samostalne inicijative. Ali tu nema razvoja, tako da je vlada u Bukureštu morala ozbiljno da ograniči i plate i penzije. Tovariti na sve pomenuto i eventualni vojni sukob sa Rusijom, a zbog Moldavije, teško da bi imalo smisla.

